

Najbolje prakse jedinica lokalne samouprave u okviru projekta ReLOaD2

Savez općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine, Savez opština i gradova Republike Srpske i Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 – ReLOaD2 proveli su analizu najboljih praksi među 13 ReLOaD2 partnerskih jedinica lokalne samouprave iz oblasti:

- Transparentno finansiranje organizacija civilnog društva iz budžeta JLS i
- Uključivanje građana/ki i OCD u proces donošenja odluka na lokalnom nivou

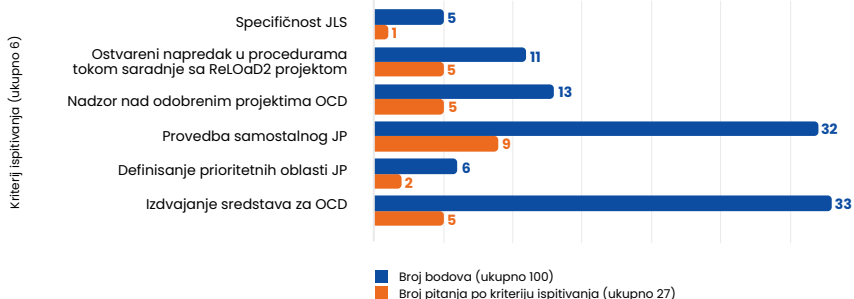
Transparentno finansiranje organizacija civilnog društva iz budžeta JLS

Analiza **transparentnog finansiranja organizacija civilnog društva iz budžeta jedinica lokalne samouprave** u 2023. godini, provedena je na osnovu prikupljenih informacija i verifikacijskih dokumenata koje su dostavile partnerske JLS, a rezultati pokazuju ključne izazove, dobre prakse i preporuke za unapređenje u ovoj oblasti.

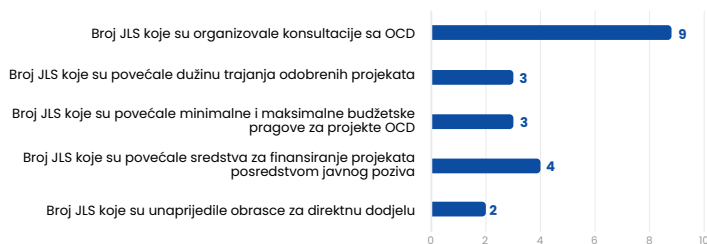
Prilikom provođenja analize, uzeto je u obzir šest kriterija, kroz 27 pitanja i 64 ponuđena odgovora, uz mogućnost da se daju i drugi odgovori koji nisu navedeni u upitniku.

Kriteriji za ocjenjivanje bili su:

Transparentno finansiranje OCD – struktura upitnika

Ostvareni napredak kod JLS

U oblasti **Transparentno finansiranje organizacija civilnog društva iz budžeta JLS** izdvojile su se tri lokalne samouprave koje su u 2023. godini dosljednije provodile transparentan načina dodjele sredstava OCD:

Centar Sarajevo

- Ukupno 36% sredstava za OCD dodjeljuje se putem javnog poziva
- Trajanje projekata do 12 mjeseci
- Iznos dodjeljenih sredstava od 5.000 do 20.000 KM
- Redovne konsultacije sa komisijama Općinskog vijeća prilikom definisanja tema javnog poziva

Goražde

- Povećan procenat dodijeljenih sredstava putem javnog poziva sa 31% na 38%
- Putem e-maila informišu se aplikanti o statusu projektne aplikacije
- Poboljšani obrasci za direktnu dodjelu budžetskih sredstava

Rudo

- Aktivne konsultacije sa OCD tokom javnih poziva
- JLS pruža redovne konsultacije i tehničku podršku OCD pri izradi projekata
- Skupštini opštine se dostavljaju finansijski i narativni izvještaji o realizaciji javnog poziva

Uključivanje građana/ki i OCD u proces donošenja odluka na lokalnom nivou

Analiza uključivanja građana/ki i organizacija civilnog društva u proces donošenja odluka na lokalnom nivou također ukazuje na izazove i daje preporuke za unapređenje ove oblasti u JLS. Učešće građana/ki i OCD obuhvata niz procesa koji pojedincima ili organizacijama daju mogućnost da utiču na odluke koje donose javne institucije, kao i da doprinesu razvojnim procesima u zajednici kojima ove institucije upravljaju.

Prilikom provođenja analize, uzeta su u obzir četiri kriterija, kroz devet pitanja i 40 ponuđenih odgovora, uz mogućnost da se daju i drugi odgovori koji nisu navedeni u upitniku.

Kriteriji za ocjenjivanje bili su:

Neki od primjera dobre saradnje s građanima/kama koje su istakle partnerske JLS:

- **Grad Mostar** organizuje godišnje sastanke s građanima/kama i provodi ankete o njihovim potrebama i problemima, te učestvuje u projektu „Inoviranje demokratskog učešća na lokalnom nivou u BiH“;
- **Grad Istočno Sarajevo** uključuje učenike/ce u izradu Omladinske politike i organizuje obuke za sticanje vještina potrebnih za zapošljavanje;
- **Grad Prijedor** je uspostavio online platformu za šire učešće građana/ki u izradi Strategije razvoja Grada 2024-2030.;
- **Grad Goražde** i **Općina Novo Sarajevo** organizuju Forume za građanske inicijative, omogućavajući šire učešće građana/ki u javnim raspravama.

U oblasti Uključivanja građana/ki i OCD u proces donošenja odluka na lokalnom nivou izdvojile su se tri JLS koje u komunikaciji sa građanima/kama koriste mnoštvo komunikacijskih alata, a ističu se i po uključivanju OCD u radna tijela:

Centar Sarajevo

- Različiti kanali za komunikaciju sa građanima/kama, uključujući 24/7 telefonsku liniju, Viber Chatbot, angažman tumača za znakovni jezik
- Publikacija „Budžet za građane/ke“
- Javne rasprave organizovane u svim mjesnim zajednicama uz vođenje rodno osjetljive statistike, provođenje ankete o zadovoljstvu građana/ki radom javne službe

Gradiška

- Građanima/kama dostupni servisi za olakšavanje ostvarivanja njihovih prava kao što su: vodiči, štampani bilten, e-matičar, portal „Sistem objedinjene naplate“
- Uspostavljen efikasan model komunikacije odbornika/ca i građana/ki „Saznaj od odbornika/ce“
- Omogućeno online podnošenje pritužbi i prijedloga na rad Gradske uprave

Novo Sarajevo

- Direktna komunikaciju građana/ki sa vijećnicima/ama i načelnikom putem razvijene platforme
- Razvijena platforma e-peticija
- Internet stranica je prilagođena osobama s poteškoćama (slijepim i slabovidnim osobama), a u savjetodavnim tijelima načelnika učestvuju predstavnici/e OCD

Ovaj letak realiziran je u sklopu projekta Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 (ReLOaD2), koji finansira Evropska unija a implementira Razvojni program Ujedinjenih nacija u Bosni i Hercegovini. Mišljenja izražena u ovom letku su mišljenja autora i kao takva ne odražavaju službene stavove Evropske unije niti Razvojnog programa Ujedinjenih nacija.